

Ja aizdevuma līguma spēkā stāšanās diena nesakrīt ar naudas pārskaitīšanas dienu, par aizdevuma izsniegšanas dienu uzskata naudas pārskaitīšanas (arī ieskaitīšanas) vai izmaksāšanas dienu.

Ne visi izsniegtie aizdevumi tiek pielīdzināti ienākumam.

Ienākumam nepielīdzina:

- 1) viena aizdevēja izsniegto aizdevumu (arī vairāku aizdevumu summu), kas **nepārsniedz 1500 eiro**;
- 2) aizdevumu, kas **izsniegts fiziskajai personai, tās laulātajam vai ar to radniecībā esošām personām līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē¹**, lai tā segtu:
 - **ārstniecības izdevumus**, kas ir izdevumi par medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu, izņemot kosmētiskās operācijas;
 - **vai izglītības izdevumus**, kas ir izdevumi par augstākās izglītības un visu pakāpju profesionālās izglītības iegūšanu, izdevumiem par specialitātes (profesijas, amata, aroda) iegūšanu valsts akreditētās Latvijas izglītības iestādēs, kā arī Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu mācību iestādēs vai apgūstot valsts akreditētās izglītības programmas;
 - **aizdevuma izlietošanu ārstniecībai vai izglītībai aizdevuma saņēmējs pamato attiecīgi ar šādiem viņa rīcībā esošiem dokumentiem: ārsta norikojums vai slēdziens, kas apliecina ārstniecības nepieciešamību (ir maksātāja rīcībā, sākot ar dienu, kad aizdevums saņemts), attaisnojuma dokumenti, kas apliecina aizdevuma summas izlietošanu divu gadu laikā no aizdevuma saņemšanas dienas aizdevuma līgumā norādītajam ārstniecības vai izglītības mērķim;**

3) aizdevumi, kurus fiziskajai personai izsniegusi persona, ar kuru to saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē.

Ja tomēr aizdevums ir izsniegts un neatbilst kādam no iepriekš minētiem punktiem, tad ir jāskata **aizdevuma līguma nosacījumi. Ja tie izpildās (visi), tad izsniegto aizdevumu nepielīdzina ienākumam.**

Aizdevuma līguma nosacījumi:

- 1) aizdevuma līgums ir noslēgts rakstveidā;
- 2) aizdevums tiek izsniegts **bezskaidras naudas norēķinu veidā** un aizdevuma atmaksa veicama bezskaidras naudas norēķinu veidā;
- 3) aizdevuma līgumā noteiktais aizdevuma atmaksas termiņš **nepārsniedz 60 mēnešus**;
- 4) aizdevuma izsniegšanas dienā aizdevējam **nav nodokļu parādu**, kas vecāki par vienu mēnesi no attiecīgā nodokļa likumā noteiktās samaksas dienas;
- 5) ja aizdevumaņēmējs ir darbinieks pie aizdevuma devēja, tad maksimālais aizdevuma apmērs (to kopsumma) nepārsniedz reizinājumu, kas iegūts, **30% no aizdevumaņēmēja vidējiem mēneša bruto ienākumiem pie aizdevēja pēdējo 12 mēnešu laikā** līdz aizdevuma izsniegšanas dienai **reizinot ar 60**, bet, ja aizdevumaņēmējs — īpašnieks (dalībnieks, biedrs) negūst ienākumus no aizdevēja, — maksimālais aizdevuma apmērs nepārsniedz uz aizdevumaņēmēju attiecināmo aizdevēja pašu kapi-

tāla apmēru (saskaņā ar pēdējo apstiprināto gada pārskatu);

6) visu aizdevēja sniegto aizdevumu **summa fiziskajām personām**, kas aizdevumu neņem saimnieciskās darbības ietvaros, **nepārsniedz aizdevēja pašu kapitālu** (saskaņā ar pēdējo apstiprināto gada pārskatu).

Ja **fiziskās personas**, kas aizdevumu neņem saimnieciskās darbības ietvaros, noslēgtais **aizdevuma līgums ir noslēgts ar nerezidentu**, kurš nav citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents, un aizdevējs atrodas, ir izveidots vai nodibināts valstī, ar kuru Latvijai nav noslēgta un stājusies spēkā konvencija par nodokļu dubultās neuzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, vai zemu nodokļu vai beznodokļu valstī vai teritorijā, **aizdevuma līgumam jābūt noslēgtam notariālā akta formā.**

Ja SIA, IK, IU, ZS, ZvS, kooperatīvā sabiedrība, nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība, biedrība, nodibinājums, organizācija, fiziskā persona, kas reģistrējusies VID kā saimnieciskās darbības veicēja aizdod naudu fiziskajai personai, kuru **apmērs** (to kopsumma) vienai fiziskajai personai **pārsniedz 15 000 eiro**, vai par aizdevumiem, kuru apmērs (to kopsumma) pirmstaksācijas gadā nepārsniedza 15 000 eiro, bet kopā ar taksācijas gadā izsniegto aizdevumu pārsniedz 15 000 eiro, tad jānodod **atskaite «Informācija par aizdevumu fiziskajai personai» līdz pēctaksācijas gada 1. jūnijam.**

¹ Radniecības pakāpes ir noteiktas Civillikuma 211. pantā:

«Radniecības tuvuma noteikšanai sānu līnijā starp divām personām ievēro tikai pakāpju jeb dzimšanu skaitu, un no vienas no šīm personām, neieskaitot viņu pašu, skaita augšup taisnā līnijā uz viņu kopējo trešo personu un no šīs pēdējās lejup uz otru no šīm personām. Īsti brāji un māsas atrodas otrajā radniecības pakāpē, tēva vai mātes brālis ar brāļa vai māsas meitu un tēva vai mātes māsa ar brāļa vai māsas dēlu — trešajā, brālēni un māsīcas — ceturtajā radniecības pakāpē utt.»

1. TABULA

Kritēriji	Aizdevuma līgums atbilst nosacījumiem vai kad aizdevumu izsniegusi fiziskā persona vai nerezidents	Aizdevuma līgums neatbilst nosacījumiem
Par IIN nomaksu atbildīgā persona	Aizdevumaņēmējs	Aizdevuma devējs
Ar IIN apliekamais objekts	Aizdevumu neatmaksātā daļa — bruto ienākums	Aizdevumu neatmaksātā daļa — neto ienākums
IIN atskaite un iesniegšanas termiņš	Aizdevumaņēmējs — Gada ienākuma deklarācija D ¹ pielikums, 01.03–01.06; Aizdevuma devējs — Paziņojums par fiziskajai personai izmaksātajām summām, kods 2054, līdz nākamā gada 01.02.	Aizdevuma devējs — Paziņojums par fiziskajai personai izmaksātajām summām, kods 1054, līdz nākamā mēneša 15. datumam
IIN likme	Progresīvā IIN likme	IIN 23%
IIN papildlikme	Ja aizdevumaņēmējs ir aizdevēja darbinieks, valdes vai padomes loceklis, piemēro 22% papildu likmi.	